

# Megkezdődött a magyarországi kutatók helyzetének felmérése

Egyéves előkészítő munka után a Magyar Tudományos Akadémia és a Fiatal Kutatók Akadémiája több mint 40 ezer magyarországi vagy Magyarországhoz kötődő kutatónak küldte meg azt a kérdőívet, amellyel a kutatók helyzetét, elégedettségét és problémáit szeretnék felmérni. Freund Tamás, az MTA elnöke felkérő levelében azt írta, a kérdésekre nincsenek jó vagy rossz válaszok, az őszinte véleményekre kíváncsi az Akadémia.

A Magyar Tudományos Akadémia és a [Fiatal Kutatók Akadémiája](#) (FKA) – közel egyéves előkészítést követően – közös kutatást indított, amelynek célja, hogy feltárja a magyarországi és az országhoz kötődő kutatók helyzetét és véleményét többek között az Akadémiával szemben támasztott elvárásokról, munkahelyi helyzetükről, elégedettségük mértékéről, problémáikról, tudományos és pályázati lehetőségeikről és teljesítményükről, valamint nemzetközi együttműködéseikről és külföldi munkavégzéssel kapcsolatos terveikről.

Freund Tamás felkérő levelét több mint 40 ezer kutató kapta meg, az MTA 19 ezer fős köztestületének tagjain kívül azok a kutatók is, akiknek a Magyar Tudományos Művek Tárában összesen legalább 10 publikációjuk van, és/vagy legalább 1 publikációjuk volt az elmúlt két évben. E két csoporton túl olyan magyar kutatók is megkapták a felkérést, akik jelenleg külföldön dolgoznak. Ezzel a magyarországi és az országhoz kötődő kutatók nagy részét eléri az Akadémia.

A válaszadás teljes mértékben anonim, a kérdőív kitöltése során közölt információkat kizárólag a kutatást végző csoport tagjai számára teszik hozzáférhetővé, személyes adatok nélkül. A válaszok feldolgozását követően a kutatás eredményeit a nyilvánosság elé tárja az Akadémia és az FKA.

A kutatás vezetője Koltai Júlia, a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont kutatóprofesszora, az ELTE Társadalomtudományi Kar docense és a Fiatal Kutatók Akadémiájának tagja. Az előkészítő munkát Kollár László, az MTA főtitkára és Erdei Anna, az MTA főtitkárhelyettese irányította.

## Méltánytalanul alacsony jövedelmek, a kutatási források hiánya és nem tervezhető szakmai karrier

A kutatás előzményeként a [Fiatal Kutatók Akadémiájának](#) tagjai **2021-ben** (és a megalapítást megelőzően 2018-ban) kérdőíves felmérést készítettek a 45 éves vagy fiatalabb, PhD-fokozattal rendelkező hazai kutatók és egyetemi oktatók körében. A kutatások célja az volt, hogy felmérjék az akadémiai pálya elején lévő kutatók munkavégzéssel és karrierépítéssel kapcsolatos helyzetét.

Az első kérdőívet 1779-en töltötték ki, a másodikat 1135-en. Utóbbi adatok különlegessége az volt, hogy egyrészt részletesen tartalmazta a jövedelmek mértékét és összetételét, másrészt a kitöltők 89%-a hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar Tudományos Művek Tárában található publikációs mutatóik anonim módon hozzákapszolhatók legyenek a válaszaikhoz.

A felmérések eredményei azon kívül, hogy betekintést nyújtottak a magyarországi fiatal kutatók munkakörülményeibe, karrierkilátásaiba és jövedelmi viszonyaiba, feltárták a rendszerben tapasztalható legfontosabb egyenlőtlenségeket is. Mindkét kutatás rávilágított, hogy a fiatalok tudományos pályán való megmaradását elsősorban a méltánytalanul alacsony jövedelmek, a kutatási források hiánya és a nem kiszámítható, nem tervezhető szakmai karrier nehezíti meg. Mindezek mellett az egyre fokozódó, ámde nem értékelt oktatási és adminisztrációs terhek, valamint a nőket és

a kisgyermekes kutatókat sújtó egyenlőtlen lehetőségek azok, amelyek hozzájárulnak a kiégéshez, a pályaelhagyáshoz, valamint az utánpótlás hiányához.

Az első felmérés eredményeként, a válaszadók javaslatai alapján alakult meg 2019-ben az FKA, amely a fiatalok hangjaként azon dolgozik, hogy enyhítse a tudományos pályán érzékelhető egyenlőtlenségeket, elősegítse a fiatal kutatók szakmai fejlődését, felkeltse és fenntartsa a tudományos pálya iránti érdeklődést, valamint erősítse a kutatók és a társadalom közötti kapcsolatot. Az FKA tagjai mindkét felmérés után [javaslatokat](#) fogalmaztak meg a döntéshozók számára a fiatal kutatók életpálya-kilátásainak javítására, amelyek elsősorban a béremelés szükségességére, a pályázati rendszer javítására, az esélyegyenlőség biztosítására és a stabil életpályamodell kialakítására vonatkoztak.

Sajtókapcsolat:

- Magyar Tudományos Akadémia
- +36 1 411 6100 / 594
- [sajto@titkarsag.mta.hu](mailto:sajto@titkarsag.mta.hu)

Eredeti tartalom: Magyar Tudományos Akadémia

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=23317>